

Toezegging 12-6-2018 Commissie Financiën & Bestuur - gevolg inzichtelijk maken van vernieuwde privacy wetgeving voor de gemeente

Vraag

CDA refereert aan de vernieuwde privacywetgeving en vraagt het college de raad hierover zo snel mogelijk te informeren wat de gemeente hiermee kan doen. Burgemeester Michiel van Veen zegt dit toe.

Antwoord

De Algemene verordening gegevensbescherming AVG is ingegaan per 25 mei 2018 en heeft de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) vervangen. De AVG stelt in vergelijking met de Wbp meer eisen aan organisaties op het gebied van omgaan met persoonsgegevens. Daarnaast zijn de rechten van burgers versterkt.

Per 25 mei 2018 is het verplicht voor gemeenten om over een functionaris voor de gegevensbescherming (FG) te beschikken. De gemeente Gemert-Bakel heeft daar intern iemand voor aangewezen. Dit is tijdelijk in afwachting op een structurele invulling. Een dergelijke functionaris houdt intern toezicht op de privacy, geeft voorlichting over dit onderwerp en is verantwoordelijk voor het melden van datalekken. Deze FG is aangemeld bij het toezichthoudend orgaan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de gegevens van deze FG zijn gepubliceerd op onze internetsite. De FG is daarmee ook direct benaderbaar voor burgers zonder tussenkomst van andere organisatieonderdelen. De FG heeft de bevoegdheid direct te rapporteren aan het college van B&W indien hij dit nodig acht. Hiermee is de onafhankelijkheid van de functie gewaarborgd.

Onderdeel van de AVG is de meldplicht datalekken. Er is sprake van een datalek als persoonsgegevens onbedoeld op straat komen liggen. Organisaties zijn verplicht een datalek binnen 72 uur te melden bij de AP en bij de betrokken burger(s). Op het niet melden van datalekken kan de AP hoge boetes uitdelen net zoals voor het datalek zelf. Deze boetes kunnen oplopen tot maximaal 20 miljoen euro (extreme gevallen). Overigens bestond onder de Wbp ook al de mogelijkheid voor de AP tot het opleggen van boetes. Tot op heden zijn er in Nederland geen boetes uitgedeeld. De gemeente heeft een intern protocol vastgesteld hoe om te gaan met datalekken. Daarnaast is er een intern register waarin beveiligingsincidenten en datalekken worden vastgelegd. Tenslotte zijn er organisatorische maatregelen genomen om er voor te zorgen dat de gemeente het datalek ook binnen 72 uur kan melden. Deze verplichting om binnen 72 uur te melden houdt namelijk geen rekening met vakanties, weekend en feestdagen.

De gemeente moet onder de AVG zelf kunnen aantonen dat alle verwerkingen (opslaan, raadplegen, gebruiken enzovoort) van persoonsgegevens voldoen aan de privacyregels. Daarvoor is een register van gegevensverwerkingen nodig. De gemeente heeft een basisregister opgesteld en zal dit gedurende 2018 nog verder verfijnen. De gemeente heeft ongeveer 300 processen met daarbij verwerkingen van persoonsgegevens. Daarbij zal ook kritisch gekeken worden of we als gemeente ook minder persoonsgegevens kunnen vastleggen en of software ons slim kan helpen de persoonsgegevens nog beter te beschermen. De AVG stelt verder dat de organisaties een zogeheten Data Protection Impact Assessment (DPIA) moet kunnen uitvoeren. Met een DPIA kan een diepgaande privacyanalyse gemaakt worden van een specifieke verwerking. Medewerkers hebben hiervoor een training gevolgd en kunnen daarmee een DPIA uitvoeren.

De gemeente doet niet alle verwerkingen van persoonsgegevens zelf. Soms zijn daar andere partijen voor ingeschakeld. Denk bijvoorbeeld aan de GR Peelgemeenten die zorgtaken uitvoert voor de gemeente of een ICT leverancier die software beheert. Met deze partijen dient de gemeente over een (verwerkers)overeenkomst te beschikken. In deze overeenkomsten worden onder meer geregeld de door de derde partij te nemen

veiligheidsmaatregelen om de persoonsgegevens te beschermen, hoe om te gaan met datalekken en de aansprakelijkheid bij datalekken. Al enige jaren worden dergelijke overeenkomsten afgesloten met derden als standaard onderdeel van een inkoopprocedure. De gemeente heeft nog niet met alle partijen een overeenkomst afgesloten. Wij kunnen als gemeente bijvoorbeeld niet eenzijdig een dergelijk contract bij de derde partij opleggen. Met name aansprakelijkheid is vaak een geschilpunt. Pas bij een nieuwe aanbesteding kan er in dat geval een overeenkomst (als onderdeel van de inkoopvoorwaarden) worden afgesloten.

Ook zijn de rechten van burgers versterkt onder de AVG. Het recht op inzage, verwijdering en rectificatie van toepassingen zijn bij gemeenten daarvan het meest van toepassing. Uiteraard wel binnen de wettelijke mogelijkheden, een verwijdering uit de Basisregistratie Personen is bijvoorbeeld niet mogelijk. Als burgers dergelijke rechten willen uitoefenen kunnen zij zich daarvoor direct tot de FG van de gemeente wenden. Ook is het mogelijk dat ze hiervoor een verzoek indienen bij de gemeentelijke balie. Tenslotte zal naar verwachting deze maand een dergelijke aanvraag ook online via de gemeentelijke website kunnen worden ingediend. Er is een interne procedure opgesteld hoe dergelijke verzoeken te behandelen.

Tenslotte zijn de medewerkers zelf een belangrijke schakel in het toepassen van de privacyregels. Daarom stelt de AVG bewustwording verplicht. Vanaf december 2017 is er een zevental interne voorlichtingsbijeenkomsten over privacy georganiseerd. Een aantal daarvan organisatie breed en een aantal specifiek voor deelgebieden. Verder is er op diverse momenten informatie verspreid via intranet en teamoverleggen. Voorlichting zal de komende jaren een constante factor blijven.